

Pasaka

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: *Kut. 11:1–10, Mik. 6:8, Kut. 12:1–30, 1 Kor. 5:7, Kut. 13:14–16, Ebr. 11:28.*

Fungu la Kukariri: “Kisha itakuwa, hapo watoto wenu watakapowauliza, ‘N’ nini maana yake utumishi huu kwenu?’ Ndipo mtawaambia, ‘Ni dhabihu ya pasaka ya Bwana, kwa kuwa alipita juu ya nyumba za wana wa Israeli huko Misri, hapo alipowapiga Wamisri, akaziokoa nyumba zetu. Hao watu wakainama vichiwa na kusujudia.’ ” (Kutoka 12:26,27).

Pigo la kumi na la mwisho linakaribia kuanguka. Onyo la mwisho linatolewa; uamuzi wa mwisho lazima ufanywe. Kwa kweli ni suala la uzima au mauti. Sio tu uzima wa mtu binafsi, lakini ustawi wa familia na taifa zima uko hatarini. Farao na maofisa wake watawajibika kwa ajili ya hatima ya watu wengi, iwe ya uzima au mauti. Mtazamo wake kwa Mungu aliye hai wa Israeli utaamua si tu maisha yake ya wakati wake ujao bali pia hali ya taifa lake.

Tunajisikiaje, na tunafanya nini, wakati uzito wa hali ya mambo unapotulemea, na inatubidi kuchagua hatua na mwelekeo unaofuata, uchaguzi ambao unaweza kuathiri sana maisha ya wengine wengi zaidi ya sisi wenyewe?

Mungu yu tayari zaidi kutupatia hekima, ufahamu na uwezo wa kufanya kilicho sahihi (1Kor. 1:30, Flp. 2:13).

Tatizo, hata hivyo, ni kwamba, katika mioyo yetu yenye ukaidi, daima hatutaki kufanya kilicho sahihi. Tunajua kilicho sahihi, lakini tunakataa kukifanya. Katika simulizi la Kutoka, kukataa kwa mtu mmoja kumtii Mungu, licha ya uthibitisho mwingi, kulileta msiba kwa wengine wengi zaidi yake mwenyewe, ambavyo mara nyingi ndivyo inavyokuwa, hata hivyo.

**Jifunze somo la juma hili kwa maandalizi ya Sabato ya Agosti 2.*

Pigo Moja Zaidi

Nabii Amosi anasema kwamba “‘Hakika Bwana MUNGU hatafanya neno lo lote, bila kuwafunulia watumishi wake manabii siri yake’” (*Amo. 3:7*), na kupitia kwa nabii Musa alimfunulia Farao kile ambacho kingefuata. Onyo zito zaidi lilitolewa kwa Farao. Hii itakuwa hukumu ya haki juu ya kiburi, unyonyaji, ukatili na ibada ya sanamu, ambavyo kwa pamoja vimesababisha maafa haya juu ya Misri.

Soma Kutoka 11:1–10. Mungu alitoa onyo gani kabla ya kutekeleza hukumu juu ya Misri?

Mungu aliipa Misri muda—siku tatu za giza (*Kut. 10:22, 23*)—kutafakari juu ya matukio yaliyopita punde na yalichomaanisha. Pia aliwapa onyo la mwisho la wazi, nafasi ya mwisho ya kufanya jambo sahihi.

Lakini Kutoka 11:8 inasema kwamba Musa “akatoka kwa Farao na hasira kuu.” Kwa nini Musa atoke kwa hasira? Huenda ni kwa sababu anajua msiba wa pigo la kumi, litawakumba watu wengi wasio na hatia—yote hayo ni kwa sababu ya ugumu wa moyo wa Farao.

Pia, namba kumi ni muhimu katika mfumo wa alama za kibiblia. Kumi inawakilisha utimilifu au ukamilifu. (Fikiria juu ya Amri Kumi kama ufunuo kamili wa sheria ya Mungu ya maadili). Mapigo kumi ya Misri yanaelekeza katika udhihirisho kamili wa haki na adhabu Yake.

Mungu ni Hakimu, na anapinga kiburi, dhuluma, ubaguzi, majivuno, ukatili na ubinafsi. Yuko upande wa wanaopitia taabu, wanaonyanyaswa, wanaotendewa vibaya, na wanaoteswa. Mungu atatekeleza haki, ambayo kwa kweli ni udhihirisho mwingine wa upendo Wake. (*Tazama Zab. 2:12, Zab. 33:5, Zab. 85:11, Zab. 89:14, Zab. 101:1, Isa. 16:5, Yer. 9:24.*)

Sisi, pia, tunapaswa kufanya tuwezavyo kuwa wenye upendo na haki. Lakini, tunaweza kuangukia kwa urahisi katika kufanya mambo kupita kiasi, kwa njia moja au nyingine. Kutokana na “upendo” tunafumbia macho makosa, na mambo yanayohitaji kusahihishwa. Au tunaweza kutenda haki kwa kukosa huruma kana kwamba ni kitu kilichotengenezwa kwa chuma. Wala kutenda jambo kupita kiasi sio sahihi. Badala yake, hili ndilo jambo bora: “Na BWANA anataka nini kwako, ila kutenda haki, na kupenda rehema, na kwenda kwa unyenyekevu na Mungu wako?” (*Mik. 6:8*)

Ikiwa hatuwezi kupata uwiano kamili (ambao ni kweli hatuwezi kuupata), kwa nini ni bora kukosea upande wa rehema badala ya haki? Au ndivyo?

Pasaka

Soma Kutoka 12:1–20. Ni maagizo gani mahususi ambayo Mungu anawapa Musa na Haruni kabla ya Waisraeli kuondoka Misri?

Mtu angetazamia Mungu awaelekeze Musa na Haruni kuhusu jinsi ya kupanga kuondoka kutoka Misri: yaani, jinsi ya kufanya maandalizi ya kuondoka, hasa kwa wazee, akina mama walio na watoto wadogo, wanyama, na kadhalika. Badala yake, maagizo ya Mungu yanashangaza: Anawaambia jinsi ya kusherehekea Pasaka. Kwa maneno mengine, lengo ni kumwabudu Bwana, ambaye angewakomboa. Kila kitu kingine kingefuata kwa wakati wake.

Kila familia ilipaswa kuandaa mwana-kondoo, bila kusaza chochote. Kila mtu alipaswa kula sehemu yake, na ikiwa familia haikuweza kula mwana-kondoo mzima, walipaswa kula chakula hicho pamoja na familia nyingine.

Soma Kutoka 12:13, 14. Bwana angewafanyia nini wakati pigo la mwisho likija? Haya yote yanaashiria nini?

Kutoka kulipaswa kuadhimishwa kwa kawaida kila mwaka, si tu kama ukumbusho wa tukio la wakati uliopita wa kile Mungu alichowafanyia mababu zao, bali pia kama utimilifu wa tendo la Mungu la ukombozi kwa kizazi cha sasa. Huu ulipaswa kuwa uzoefu mpya kwa kila kundi.

Aya ya 12 na 13 zinaeleza maana ya Pasaka: hukumu ya Mungu ya maangamizi ‘itapita juu’ ya Waisraeli; hivyo, walipaswa kuiadhimisha “Pasaka.” Neno hili ni muunganiko wa maneno mawili, “pita” na “juu,” kwa sababu maangamizi “yalipita juu” ya nyumba za Waisraeli ambazo miimo ya milango ilikuwa imetiwa alama ya damu ya mwana-kondoo, ishara ya uzima na wokovu. Katika Kiebrania, jina la Pasaka ni Pesach, kutokana na kitenzi kinachomaanisha “kupita juu.”

Maadhimisho ya Pasaka yalipaswa kumkumbusha kila Mwisraeli juu ya matendo makuu na ya fadhili za Mungu kwa niaba ya watu Wake. Maadhimisho yalisaidia kupata utambulisho wao wa kitaifa na kuthibitisha usadikisho wao wa kidini.

Kwa nini ni muhimu sana kukumbuka daima mema ambayo Mungu alikutendea wakati uliopita na kuwa tumaini kwamba atakutendea mema wakati ujao, pia?

Pesach

Soma Kutoka 12:17–23. Damu ina kazi/nafasi gani katika maadhimisho ya sikukuu hii mpya?

Damu ya mnyama aliyetolewa kafara ni kipengele muhimu katika maadhimisho haya. Wale walioshiriki katika sikukuu hii walikuwa wameweka damu ya mwana-kondoo aliyechinjwa kwenye miimo ya milango ya nyumba zao. Kwa njia hii, walidhihirisha imani yao kwa Mungu, wakiadini kwamba angewakomboa kutokana na kile ambacho wale ambao hawakufunikwa na damu wangekikabili.

Ni udhihirisho wenye nguvu kiasi gani wa injili!

Mwana-kondoo wa Pasaka alipaswa kuwa bila dosari, kwa sababu alielekeza kwa Yesu Kristo, “Mwana-Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu!” (Yn. 1:29). Damu ya mnyama ilikuwa na kazi muhimu: iliwakilisha ulinzi na ilikuwa ishara ya uzima wakati wa kifo.

“Na ile damu itakuwa ishara kwenu katika zile nyumba mtakazokuwamo; nami nitakapoiona ile damu, nitapita juu yenu, lisiwapate pigo lo lote likawaharibu, nitakapoipiga nchi ya Misri” (Kut. 12:13).

Injili yote ilihusishwa na maadhimisho ya Pasaka kwa sababu haikuelekeza tu katika uhuru toka utumwani na kwenda katika Nchi ya Ahadi, lakini kwa kafara ya Yesu Kristo kwa ajili ya dhambi zetu na ustahili Wake kutumika kwa wote waliofunikwa na damu Yake.

Karne nyingi baadaye Paulo alipotazama nyuma katika maadhimisho hayo, aliandika: “Basi, jisafisheni, mkatoe ile chachu ya kale, mpatē kuwa donge jipya, kama vile mlivyo hamkutiwa chachu. Kwa maana Pasaka wetu amekwisha kutolewa kuwa sadaka, yaani, Kristo” (1 Kor. 5:7).

Amira, au chachu, ilitumika kuandaa donge za aina anuai. Wakati, inapotajwa kwa mara ya kwanza katika Biblia, inahusiana na matayarisho ya mikate isiyotiwa chachu usiku wa kuamkia kutoka kwa Waisraeli huko Misri. Chachu pia ilipaswa kuondolewa katika nyumba zao (Kut. 12:8, 15–20; Kut. 13:3–7). Katika muktadha huu hasa, chachu ilikuwa ishara ya dhambi (1 Kor. 5:6–8); kwa hiyo, haikupaswa kutumiwa wakati wa sikukuu ya Pasaka kwa juma moja.

Mkate usiotiwa chachu ni ishara ya Masihi asiye na dhambi, aliyeshinda majaribu yote na kutoa maisha yake kwa ajili yetu (Yn. 1:29, 1 Kor. 5:7, Ebr. 4:15). “Tawi la hisopo,” iliyochovywa katika damu, liliwakilisha neema ya Mungu itakasayo (Zab. 51:7). Kwa ufupi, katika Pesach yote, kazi ya Yesu ya ukombozi inafunuliwa. Ukweli kwamba iligharimu damu ya Yesu, Mungu Mwenyewe, kufanya upatanisho kwa ajili ya dhambi inatufundisha nini kuhusu jinsi dhambi ilivyo mbaya kwa kweli?

Kurithisha

Mtunga-zaburi anaeleza jinsi watoto wetu wanavyoweza kumjua Mungu na utunzaji Wake wenye upendo: "Kizazi kwa kizazi kitayasifu matendo yako, Kitayatangaza matendo yako makuu" (*Zab. 145:4*). Familia moja inapaswa kuzungumza na familia nyingine kuhusu Mungu, kuhusu matendo Yake ya ajabu, na kuhusu mafundisho Yake, yote kwa ajili ya kurithisha ujuzi wa Biblia kwa kizazi kingine.

Soma Kutoka 12:24–28. Ni hoja gani muhimu ilikuwa inatolewa hapa?

Wazazi walikuwa walimu wa kwanza katika Israeli na walipaswa kuwasimulia kisa cha Kutoka watoto wao. Haikupaswa kusimuliwa kama tukio la kihistoria la wakati uliopita tu, bali kuwasilishwa kama uzoefu wao wenyewe, ingawa ilitokea muda mrefu uliopita. Kwa kusherehekea sikukuu hii, walipaswa kuwa sawa na mababu zao, na historia ilipaswa kukumbushwa na kuthibitishwa. Baba angesema: "Nilikuwa katika nchi ya Misri, nikaona kushindwa kwa miungu ya Wamisri na mapigo juu ya Misri, nami nikawekwa huru." Katika vitabu vya Kutoka na Kumbukumbu la Torati, imesisitizwa mara nyingi jinsi wazazi wanavyopaswa kujibu maswali ya watoto wao kuhusu Pasaka (*tazama Kum. 6:6–8 na Kut. 13:14–16*).

Ni jambo la kufaa kufahamu kwamba Waisraeli walikuwa bado Misri walipoambiwa washerehekee kukombolewa kwao kutoka Misri. Sherehe yote, basi, ilikuwa tendo la imani. Baada ya kupokea maagizo yao, "hao watu wakainama vichwa na kusujudia" (*Kut. 12:27*) Mkombozi wao, kisha wakafuata maagizo ya Pasaka.

Katika kitabu cha Kumbukumbu la Torati, Waisraeli wanakumbushwa kusimulia kisa chao kwa njia ambayo wanaweza kukifanya kuwa sehemu ya safari yao wenyewe. Ona sauti ya pamoja ya simulizi hili pamoja na mkazo juu ya uzoefu wa sasa: "Baba yangu alikuwa Mwarami karibu na kupotea, akashuka Misri, akakaa huko ugenini, nao ni wachache hesabu yao; akawa taifa kubwa huko, yenye nguvu na watu wengi. Wamisri wakatuonea, wakatutesa, wakatutumikisha utumwa mzito. Tukamlilia Bwana, Mungu wa baba zetu; Bwana akasikia sauti yetu, akaona na taabu yetu, na kazi yetu, na kuonewa kwetu. Bwana akatutoa kutoka Misri kwa mkono wa nguvu, na kwa mkono ulionyoshwa, na kwa utisho mwingi, na kwa ishara, na kwa maajabu; naye ametuingiza mahali hapa, na kutupa nchi hii, nchi ijaayo maziwa na asali" (*Kum. 26:5–9*).

Pia, kwa kusimulia na kurudia tena kisa cha Pasaka (au matukio yoyote katika historia takatifu) kwa watoto wao, wazazi wangesaidiwa sana kukumbuka kile Mungu alichowafanyia na watu tu. Kukisimulia kulikuwa ni sawa kwa mzungumzaji kama kwa wasikilizaji.

Hukumu ya Mungu

Soma Kutoka 12:29, 30 kuhusu jinsi Mungu alivyowaua wazaliwa wa kwanza huko Misri. Kwa nini Mungu aliwalenga wazaliwa wa kwanza? (*Tazama pia Ebr. 11:28*).

Pigo la mwisho la Misri lilikuwa juu ya wazaliwa wa kwanza. Ilikuwa hukumu ya Mungu juu ya miungu yote ya Misri na juu ya familia zote zilizoabudu miungu hiyo ya uongo, ambayo ilikuwa sanamu zisizo na thamani zilizoakisi tamaa, shauku na hofu za watu wenyewe.

Kama vile mapigo ya awali yalivyoonesha, sanamu hizi hazikuweza kuwaokoa watu. Kutofaa kwa hizo kulionekana zaidi sasa, wakati wa pigo la kumi, lililoleta, kwa mbali, matokeo makubwa zaidi kwa Wamisri.

“Katika ufalme mkuu wote wa Misri fahari ya kila nyumba ilishushwa chini. Yowe na vilio vya masononeko ya waombolezaji vilijaza anga. Mfalme na watumishi wake, wakiwa na nyuso zilizopauka na miguu inayotetema, walisimama kwa mshangao mbele ya utisho mkuu.”—Ellen G. White, *Wazee na Manabii, Sehemu ya Kwanza*, uk. 287.

Farao aliwakilisha mamlaka ya mwisho na mungu wa Misri, na mwanawe wa kwanza alichukuliwa kama mwana wa mungu. Isis alikuwa mungu mke anayelinda watoto; Heqet alikuwa mungu mke anayeshughulika na wanawake wakati wa kujifungua; na Min alikuwa mungu wa uzazi. Zaidi ya hao, kulikuwa na miungu kadhaa ya Misri ya uzazi. Miungu hii yote haikuwa na nguvu kulinganishwa na Bwana aliye hai. Musa anasema: “Ee Bwana, katika miungu ni nani aliye kama wewe? Ni nani aliye kama wewe, mtukufu katika utakatifu, Mwenye kuogopwa katika sifa zako, mfanya maajabu?” (*Kut. 15:11*). Baadaye Yethro alithibitisha: “Sasa najua ya kuwa Bwana ni mkuu kuliko miungu yote; naam, katika jambo hilo walilowatenda kwa unyeti” (*Kut. 18:11*).

Kwa mujibu wa Kutoka 1, Wamisri walikuwa wamewaua wana wa Waisraeli waliozaliwa kwa amri ya Farao ili kuwadhoofisha Waisraeli, na kuwatiisha na kuwafedhehesha. Sasa adhabu ya Mungu inawapata wana wazaliwa wa kwanza wa Misri. Watu huvuna wanachopanda.

Maamuzi yetu na tabia halisi vinaleta matokeo. Na ukweli mchungu, ambao sisi sote tumeupitia, ni kwamba sio sisi peke yetu tunaokumbana na matokeo ya matendo yetu mabaya. Wengine, wakati mwingine wengi sana, hata wengine wasio na haria, wanateseka, vilevile. Hiyo ndiyo asili ya dhambi.

Ni kwa njia zipi umeteseka kutokana na dhambi za wengine? Au, ni kwa njia zipi wengine wameteseka kutokana na dhambi zako? Tumaini letu pekee ni lipi?

Jifunze Zaidi: Soma Ellen G. White, "Pasaka," uk. 281–287, katika *Wazee na Manabii, Sehemu ya Kwanza*.

"Pasaka ilipaswa iwe kwa ajili ya ukumbusho na pia kama kielelezo, siyo tu kuelekeza katika wakati uliopita kwenye ukombozi kutoka Misri, bali pia wakati ujao kwenye ukombozi mkuu zaidi ambao Kristo angetekeleza katika kuwaweka huru watu Wake kutoka katika utumwa wa dhambi. Mwanakondoo wa kafara humwakilisha "Mwanakondoo wa Mungu," ambaye katika Yeye ndipo penye tumaini letu pekee la ukombozi. Mtume anasema, "Kwa maana Pasaka wetu amekwisha kutolewa kuwa sadaka, yaani, Kristo." (1 Wakorintho 5:7). Haikuwa inatosha tu kwamba mwanakondoo wa pasaka achinjwe; lazima damu yake inyunyizwe kwenye miimo ya milango; ndivyo ambavyo ustahilifu wa damu ya Kristo lazima uwekwe rohoni. Ni lazima tuamini, siyo tu kwamba alikufa kwa ajili ya ulimwengu, bali kwamba alikufa kwa ajili yetu kama mtu mmoja mmoja. Ni lazima tujitwalie wema wa kafara ya upatanisho."—Ellen G. White, *Wazee na Manabii, Sehemu ya Kwanza*, uk. 283, 284.

Hata leo, familia za Kiyahudi zenye uelekevu ulimwenguni pote zinasherehekea Pasaka, Pesach. Wana kile wanachokiita "Seder ya Pasaka" ("Seder" inamaanisha "utaratibu/mpango") ambapo wanasimulia kisa cha Kutoka na kufurahia mlo maalum kama familia. Inashangaza kwamba hii imeadhimishwa, kihalisi, tangu wakati wa Kutoka! Ni Sabato ya siku ya saba pekee, ambayo Wayahudi waelekevu huitunza pia, ndiyo inayorudi nyuma hata zaidi katika wakati wa kale.

Maswali ya Kujadili:

- 1 Tunawezaje kuelewa "kutokuwa na upendeleo" kwa Bwana kwa kuwaua wazaliwa wa kwanza, ambao wengi wao kwa hakika "hawakuwa na hatia"? Tunawezaje kupatanisha hili na uhalisi wenye nguvu wa upendo wa Mungu? Fikiria, vilevile, Gharika. Tunaelewaje hili?
- 2 Nini maana ya kauli ya kiishara kwamba waumini wanafunikwa na damu ya Yesu na kwamba damu Yake inawasafisha na maovu yao yote?
- 3 Soma maneno yafuatayo: "Ni lazima wafuasi wa Kristo wawe washirika wa uzoefu Wake. Ni lazima wapoke: na kulitumia binafsi Neno la Mungu ili liweze kuwa nguvu ya msukumo wa maisha na matendo. Kwa nguvu ya Kristo ni lazima wabadilishwe na kufanana Naye, na kuakisi tabia za kiungu. . . . Nia na kazi ya Kristo ni lazima viwe ni nia na kazi ya wafuasi Wake."—Ellen G. White, *Wazee na Manabii, Sehemu ya Kwanza* uk. 284. Tunamruhusu Kristo afanye ndani yetu kile kilichoandikwa hapa?